

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 27 maj 1937 kl. 5 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. samt anvisningarna till 29 och 53 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I en den 23 april 1937 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 301, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga nedan återgivna förslag till

dels lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. samt anvisningarna till 29 och 53 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

dels förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 28 september 1928 (nr 373) om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt;

dels lag om beräkning i vissa fall av skattepliktig intäkt på grund av pupillpension från staten;

dels ock förordning om ändrad lydelse av 56 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. samt anvisningarna till 29 och 53 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)¹

Härigenom förordnas, att 53 § 1 mom. samt anvisningarna till 29 och 53 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 skola hava ändrad lydelse på sätt nedan angives:

53 §.

1 mom. Skyldighet att — — — och av rörelse;

d) kyrkor, akademier — — — understödsföreningar, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslös-

¹ Senaste lydelse av 53 § 1 mom., se SFS 1929:257.

hetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga — — — för sådan inkomst;

e) svenska aktiebolag — — — eller rörelse.

Anvisningar

till 29 §.

1. Har annan fastighet helt eller delvis använts i ägarens egen rörelse, får hyresvärdet av vad så använts icke avdragas såsom omkostnad i rörelsen. Detta hyresvärde har nämligen icke upptagits såsom inkomst av annan fastighet (jfr punkt 1 av anvisningarna till 24 §). Avkastningen av fastigheten kommer i stället till synes som en del av rörelseinkomsten.

Har den skattskyldige i rörelse, som av honom utövats, för förädling eller förbrukning tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk eller någon dess binäring eller från eget skogsbruk eller råämnen från egen eller av honom brukad, i rörelsen ej använd fastighet, skall, såsom av 21 och 24 §§ framgår, värdet av sådana produkter eller råämnen upptagas såsom intäkt av fastigheten. Samma värde får därför avföras såsom omkostnad i rörelsen. Det samma gäller, om han i rörelsen tillgodogjort sig produkter av annan rörelse, som han utövat och som, efter ty i 18 § sägs, är att anse som särskild förvärvskälla.

2. Har aktiebolag jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser överfört medel till pensionsstiftelse, är bolaget berättigat till avdrag för överföringen. För överföring av medel till annan personalstiftelse jämlikt sagda lag är aktiebolag berättigat till avdrag, om stiftelsens ändamål är sådant, att aktiebolaget vid direkt omkostnad för dylikt ändamål är berättigat till avdrag.

3. Avdrag medgives — — — byggnaden användes.
4. Såsom driftkostnad — — — utrangerade tillgången.
5. Avdrag får — — — viss tid.
6. För substansminskning — — — löpande driften.
7. Såsom speciella — — — (se 20 §).
8. I anslutning — — — såsom *kapitalförlust*.
9. Angående hemmavarande — — — punkt 6).
10. En ekonomisk — — — föreningarnas medlemsantal.

till 53 §.

1. Såsom bosatt — — — samma år.
2. Verksamhet på — — — något tjänsteförhållande.
3. Inkomst av — — — här bedrivits.
4. Oskift dödsbo — — — juridisk person.
5. Bestämmelsen i — — — m. m. sådant.
6. Till pensionsanstalter, som icke äro bolag, räknas inrättning, självständig fond eller annan stiftelse, vilkens kapital och avkastning må användas.

das endast till pensioner på grund av tjänst eller annan arbetsanställning, därest genom föreskrifter i reglementet eller eljest trygghet skapats för att anstalten så länge den består skall hava sådant ändamål samt att vid dess upplösning återstående medel antingen jämväl skola användas för dylik pensionering eller ock skola anslås till välgörande eller eljest allmännyttigt ändamål. Pensionsstiftelser bildade enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser äro att hänföra till pensionsanstalter.

7. Delägare i vanligt handelsbolag, kommanditbolag, enkelt bolag och rederi beskattas för den del av bolagets eller rederiets vinst, som å honom belöper, huru denna än må hava av bolaget eller rederiet använts, och oberoende av vad han må hava lyftat av bolagets eller rederiets under beskattningsåret eller tidigare förvärvade vinst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1938.

Har i aktiebolags balansräkning uppförd fond, som bildats av vinstmedel, eller skuldpost, för vilken bolaget ej tidigare erhållit avdrag vid inkomstberäkningen, jämlikt övergångsbestämmelserna till lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser registrerats såsom pensions- eller annan personalstiftelse, som avses i punkt 2 av anvisningarna till 29 §, är bolaget berättigat att för vart och ett av de fem första beskattningsåren från och med det beskattningsår, då registreringen ägt rum, vid beräkning av inkomst av rörelse njuta avdrag med en femtedel av fondens eller skuldpostens belopp.

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 28 september 1928 (nr 373) om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt¹.

Häri genom förordnas, att 7 § förordningen den 28 september 1928 om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skall hava ändrad lydelse på sätt nedan anges:

7 §.

Från skattskyldighet — — — hushållningssällskap:
för all inkomst;

e) kyrkor, akademier — — — understödsföreningar, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbets-

¹ Senaste lydelse, se SFS 1929: 258.

löshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga
— — — i arbete;

för all inkomst;

f) här ovan — — — samma paragraf.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1938; och skall den vid lagen om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. samt anvisningarna till 29 och 53 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) fogade övergångsbestämmelsen äga motsvarande tillämpning vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Förslag

till

lag om beräkning i vissa fall av skattepliktig intäkt på grund av pupillpension från staten.

Härigenom förordnas, att pupillpension från staten, utgående enligt allmänna familjepensionsreglementet eller familjepensionsreglementet för arbetare eller eljest i fall då pensionsanstalts skyldighet att utgiva sådan livränta överflyttats å statsverket, skall vid beräkning av skattepliktig intäkt enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt likställas med sådan i 32 § 2 mom. första stycket a) kommunalskattelagen avsedd livränta, som utgår på grund av pupillförsäkring, för vilken avgifter erlagts på grund av tjänst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1938.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 56 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379)¹.

Härigenom förordnas, att 56 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 skall hava ändrad lydelse på sätt nedan anges:

56 §.

1 mom. Granskning av — — — annorlunda föreskriver.

Vad ovan är sagt om självdeklaration gäller i tillämpliga delar även beträffande andra uppgifter, vilka avlämnats till ledning vid taxering för in-

¹ Senaste lydelse av 56 § 1 mom., se SFS 1935:255.

komst eller förmögenhet; dock må uppgifter enligt 42 § 1 eller 3 mom. vara tillgängliga även för dem, från vilka vinst, utdelning eller ränta erhållits, samt av dem anlitade medhjälpare.

2 mom. I fråga om fastighets- och virkesdeklarationer samt andra för fastighets- och virkestaxering avlämnade handlingar skola stadgandena i 1 mom. hava motsvarande tillämpning; dock må samtliga medlemmar av vederbörande beskattningsnämnder samt beträffande virkestaxering jämväl skogsvårdsombud delta i granskningen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1938.

Genom proposition den 23 april 1937, nr 292, har Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser. Denna proposition har av riksdagen bifallits.

Enligt nämnda lagförslag skall aktiebolag kunna bilda särskild stiftelse, vars förmögenhet helt eller delvis skall kunna utgöras av fordran hos bolaget. Dylik stiftelse, vars angelägenheter skola handhavas i vissa fall av särskild styrelse eller god man och i andra fall av bolagets styrelse, skall registreras, och vissa uppgifter angående stiftelsen skola införas i aktiebolagsregistret. Stiftelsen skall stå under kontroll av en särskild tillsynsmyndighet (pensionsstyrelsen). Bolaget skall icke kunna tillgodogöra sig stiftelsens tillgångar i annan mån än att, om bolaget haft utgifter för ändamål, som stiftelsen är avsedd att tillgodose, bolaget i vissa fall får av tillgångarna tillgodoföra sig ersättning för de sålunda havda utgifterna. Då bolaget träder i likvidation, gäller i huvudsak, att stiftelsens tillgångar skola disponeras för det ändamål, varför stiftelsen bildats, eller, om de ej åtgå härför, överlämnas till en av statskontoret förvaltd fond, benämnd svenska aktiebolagens pensions- och understödsfond. I bolagets konkurs får stiftelsen i vanlig ordning bevaka sin fordran hos bolaget, därvid stiftelsen, om den är bildad i pensionerings-syfte, åtnjuter förmånsrätt enligt 17 kapitlet 4 och 11 §§ handelsbalken. De medel, som stiftelsen befinnes äga, sedan den erhållit sin utdelning i konkursen, skola disponeras på i huvudsak samma sätt som vid bolagets likvidation.

Med *pensionsstiftelse* menas enligt berörda lagförslag stiftelse till tryggande av pension åt pensionstagare hos aktiebolag och anställda hos bolaget efter avgång från tjänst eller annan arbetsanställning, efter uppnående av viss ålder eller vid bestående förlust eller nedsättning av arbetsförmågan (invaliditet), samt efter pensionstagares och anställds död åt efterlevande make och barn ävensom frånskild make.

Enligt lagförslaget äger bolag avsätta vinstmedel att användas för anställdas eller deras anhörigas välfärd även annorledes än genom beredande av pension och härför bilda särskild stiftelse. De stadganden, som enligt lag-

förslaget gälla om *andra personalstiftelser än pensionsstiftelser*, överensstämma enligt förslaget väsentligen med dem som avse pensionsstiftelser.

I anslutning till nämnda lagförslag har i den nu föreliggande propositionen framlagts förslag till vissa ändringar i gällande skatteförfattningar. Sistnämnda förslag berör frågorna om förenämnda stiftelsers *skattskyldighet* samt om bolagens *rätt till avdrag* från inkomst av rörelse för överföringar av medel till nämnda stiftelser.

Enligt 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen gäller, att pensionsanstalter, som icke äro bolag, äro skyldiga erlägga kommunal inkomstskatt endast för inkomst av fastighet. Jämlikt 7 och 12 §§ förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äro dylika anstalter helt befriade från inkomst- och förmögenhetsskatt till staten.

I propositionen föreslås nu i 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen samt 7 § e) statsskatteförordningen ett stadgande av innebörd, att jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall skola vara likställda med pensionsanstalter. Vidare föreslås i anvisningarna till 53 § kommunalskattelagen, punkt 6, en bestämmelse av följande innehåll:

»Till pensionsanstalter, som icke äro bolag, räknas inrättning, självständig fond eller annan stiftelse, vilkens kapital och avkastning må användas endast till pensioner på grund av tjänst eller annan arbetsanställning, därest genom föreskrifter i reglementet eller eljest trygghet skapats för att anstalten så länge den består skall hava sådant ändamål samt att vid dess upplösning återstående medel antingen jämväl skola användas för dylik pensionering eller ock skola anslås till välgörande eller eljest allmännyttigt ändamål. Pensionsstiftelser bildade enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser äro att hänföra till pensionsanstalter.»

Enligt 29 § 1 mom. kommunalskattelagen, vars föreskrifter jämlikt 2 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt gälla även vid taxering till dylik skatt, räknas till avdragsgilla utgifter vid beräkning av inkomst av rörelse, bland annat, »avlöningar, pensioner, periodiska understöd eller därmed jämförliga periodiska utbetalningar och andra kostnader för personal, som är eller varit anställd i rörelsen». Ifrågavarande lagrum anger sålunda utgifter av nu angivna slag såsom exempel på avdragsgilla omkostnader. Huvudregeln för dylika avdrag angives i 20 § kommunalskattelagen, enligt vilket lagrum vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skola avräknas »alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande».

Beträffande frågan om bolags rätt till avdrag från inkomsten för överföring av medel till sådana stiftelser, varom nu är fråga, föreslås i en ny punkt 2) av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, att om aktiebolag jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser överfört medel till pensionsstiftelse, bolaget skall vara berättigat till avdrag för överfö-

ringen. För överföring av medel till annan personalstiftelse jämlikt sistnämnda lag skall aktiebolag vara berättigat till avdrag om stiftelsens ändamål är sådant, att aktiebolaget vid direkt omkostnad för dylikt ändamål skall vara berättigat till avdrag. — I samband härmed föreslås i formellt hänseende den ändringen, att nuvarande första och andra punkten av nämnda anvisningar skola sammanföras till en punkt.

I övergångsbestämmelserna föreslås vidare, att om i aktiebolags balansräkning uppförd fond, som bildats av vinstmedel eller skuldpost, för vilken bolaget ej tidigare erhållit avdrag vid inkomstberäkningen, jämlikt övergångsbestämmelserna till lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser registrerats såsom pensions- eller annan personalstiftelse, som avses i punkt 2 av anvisningarna till 29 §, bolaget skall vara berättigat att för vart och ett av de fem första beskattningsåren från och med det beskattningsår, då registreringen ägt rum, vid beräkning av inkomst av rörelse njuta avdrag med en femtedel av fondens eller skuldpostens belopp.

I nu förevarande proposition har vidare framlagts förslag till lag om beräkning i vissa fall av skattepliktig intäkt på grund av *pupillpension från staten*. Enligt detta förslag skall sådan pupillpension, som utgår enligt allmänna familjepensionsreglementet eller familjepensionsreglementet för arbetare eller eljest i fall, då pensionsanstalts skyldighet att utgiva sådan livränta överflyttats å statsverket, vid beräkning av skattepliktig intäkt enligt kommunal-skattelagen och statsskatteförordningen likställas med sådan i 32 § 2 mom. första stycket a) nämnda lag avsedd livränta, som utgår på grund av pupillförsäkring, för vilken avgifter erlagts på grund av tjänst.

Genom proposition den 22 februari 1937, nr 107, har Kungl. Maj:t förelagt riksdagen förslag till lag om inskränkningar i rätten att utbetomma allmänna handlingar. Även denna proposition har av riksdagen i huvudsak bifallits. De bestämmelser, som motsvara de i den ännu gällande tryckfrihetsförordningen intagna föreskrifterna om sekretess för uppgifter till ledning för beräkning av skatt, återfinnas i förenämnda lagförslags 17 §. I denna paragraf stadgas, att till myndighet avlämnade uppgifter till ledning för taxering, som avses i taxeringsförordningen, eller eljest för beräkning av skatt må ej i andra fall än i vederbörande skatteförfattning stadgas utan den skattskyldiges samtycke utlämnas till annan tidigare än tjugo år efter uppgiftens datum. Det i nu förevarande proposition framlagda förslaget till ändringar av *sekretessbestämmelserna i 56 § taxeringsförordningen*, vilket är föranlett av nyssnämnda lagförslag, innebär, att beträffande uppgifter till ledning vid taxering, som avses i taxeringsförordningen, det nuvarande sekretesskyddet skall utsträckas till fastighetsdeklarationer och andra handlingar, avlämnade till ledning vid fastighetstaxering, samt till uppgifter, avlämnade till ledning för annans taxering för inkomst eller förmögenhet.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot föreliggande förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 301, antaga ovan införda, vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. samt anvisningarna till 29 och 53 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),

2) förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 28 september 1928 (nr 373) om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt,

3) lag om beräkning i vissa fall av skattepliktig intäkt på grund av pupillpension från staten, samt

4) förordning om ändrad lydelse av 56 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Stockholm den 27 maj 1937.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Viktor Larsson, friherre Lagerfelt, Elof Andersson, Sjödahl, Ekman, Velande**, *Robert Berg, Gustaf Björkman* och *Sköldén*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Norrköping, *Lövgren, Björklund**, *Olsson* i Gävle, *Johanson* i Huskvarna*, *Ericson* i Boxholm, *Hammarlund, Werner* i Hultsfred, *Hagberg* i Malmö och *Olsson* i Kullenbergstorp.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.